

Energi Norges standardvilkår for nettleie og tilknytning for forbruker

Disse standardvilkårene er beregnet til bruk ved tilknytning og levering av nettjenester til forbrukere (husholdning/fritidsboliger) i henhold til definisjonen av forbruker i forbrukerkjøpsloven. Standardvilkårene av 2020 avløser tidligere standardavtale av 2007. Behovet for oppdaterte vilkårene er i første rekke utløst av endringer i en rekke forskrifter, gitt av myndighetene ved Olje- og energidepartementet (OED), Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Reguleringsmyndigheten for energi (RME) og Justervesenet.

Disse standardvilkårene gjelder mellom Nettselskap og Kunde fra det tidspunkt de er kunngjort for kundene iht. gjeldende regler (se pkt. 17 i nettleievilkårene og pkt. 9 i tilknytningsvilkårene). Standardvilkårene består av to deler/avtaler:

- Nettleievilkårene som regulerer forholdet mellom Nettselskapet og Kunden.
- Tilknytningsvilkårene som regulerer forholdet mellom Nettselskapet og eieren av den elektriske installasjonen som skal tilknyttes eller er tilknyttet overføringsnettet.

For forbrukere/husholdningskunder er Anleggseier og Kunde ofte samme person, med mindre det foreligger et leieforhold. Enkelte begrep er forklart nærmere i en egen definisjonsliste som er lagt ved bakerst. For både nettleievilkår og tilknytningsvilkår gjelder følgende definisjon av aktører:

Aktør	Rolle
Nettselskap	Selskap som innehar områdekonsesjon etter energiloven § 3-2 og eier det elektriske nettet (overføringsnettet) som nettkundens anlegg er tilknyttet
Kunde	Forbruker som mottar elektrisk energi hovedsakelig til husholdning/fritidsbolig via Nettselskapets overføringsnett (regionalt og/eller lokalt distribusjonsnett)
Anleggseier	Den juridiske enhet (selskap eller fysisk person) som eier eller bruker en eiendom med elektriske installasjoner som er tilknyttet Nettselskapets overføringsnett
Elklagenemnda	Klageinstans for både nett- og tilknytningsvilkår, særlig knyttet til privatrettslige regler (f.eks. forbrukerkjøpsloven)
Reguleringsmyndigheten for energi (RME)	Klageinstans for både nett- og tilknytningsvilkår knyttet til offentligrettslige krav som følger av energiloven med forskrifter

---

STANDARD AVTALE FOR NETTLEIE

INNHold

STANDARD AVTALE FOR NETTLEIE	2
1 DE SOM OMFATTES AV NETTLEIEVILKÅRENE.....	6
2 ETABLERING AV KUNDEFORHOLDET	6
3 KUNDEOPPLYSNINGER.....	6
4 NETTLEIEVILKÅRENS VIRKEOMRÅDE OG FORUTSETNINGER.....	7
4-1 Virkeområde.....	7
4-2 Nettleievilkårenes forutsetning	7
4-3 Begrensning i bruk av nettet ved ekstraordinære forhold	8
5 MÅLING OG MÅLERAVLESNING	8
5-1 Installasjon og drift av måleutstyr	8
5-2 Måleravlesning	8
5-3 Kontroll av måleutstyr	9
5-4 Feil ved måleutstyr	9
5-5 Merforbruk som følge av feil i Kundens anlegg/installasjon	10
5-6 Varslingsplikt.....	10
6 AVREGNING, PRIS- OG BETALINGSVILKÅR	10
6-1 Betalingsplikt og sikkerhetsstillelse	10
6-2 Beregning og betaling av nettleie	11
6-3 Endring i tariffer og betalingsvilkår	11
6-4 Avregningsfeil.....	11
7 STENGING AV KUNDENS ANLEGG	12
7-1 Vilkår for stenging	12
7-2 Prosedyrer for stenging.....	12
7-3 Gjenåpning av stengt anlegg	13
7-4 Erstatningsansvar ved rettmessig stengning	13
8 TILKOBLING OG FRAKOBLING AV INSTALLASJONEN	13
8-1 Frakobling og tilkobling	13

8-2	Frakobling uten nærmere varsel	13
8-3	Utkobling etter nærmere varsel.....	14
9	ADGANGSRETT	14
10	INKASSO	15
11	KONKURS	15
12	OPPSIGELSE AV KONTRAKTSFORHOLDET.....	15
12-1	Oppsigelse	15
12-2	Avregning ved oppsigelse	15
13	KUNDENS KRAV VED FORSINKELSE OG MANGEL	16
13-1	Forsinkelse	16
13-2	Mangel.....	16
13-3	Kundens krav ved forsinkelse eller mangel	16
13-4	Utbetaling til Kunden ved svært langvarige avbrudd	16
13-5	Avhjelp	16
13-6	Reklamasjon.....	16
14	ERSTATNING.....	16
14-1	Nettselskapets erstatningsansvar.....	17
14-2	Opplysningsplikt ved avbrudd og spenningsvariasjoner	17
14-3	Produktskade	17
14-4	Erstatningens omfang	17
14-5	Plikt til å begrense tapet. Lemping av ansvar	17
14-6	Kundens erstatningsansvar	18
15	NYTT KONTRAKTSFORHOLD INNEN SAMME HUSSTAND	18
16	TAUSHETSPLIKT	18
17	ENDRINGER I STANDARD NETTLEIEVILKÅR	18
18	TVISTER.....	19

1	GENERELT OM TILKNYTNINGSVILKÅR	20
2	BESTILLING OG GODKJENNING AV TILKNYTNING.....	20
2-1	Kontraktsforholdet og inngåelse av tilknytningsvilkår.....	20
2-2	Bestilling av tilknytning.....	20
2-3	Bekreftelse av bestilling.....	21
2-4	Forutsetninger for tilknytning.....	21
2-5	Overdragelse av elektrisk installasjon.....	21
2-6	Drift og vedlikehold av Kundens installasjon(er)	21
2-7	Kundeopplysninger	22
3	FREMFORING OG PLASSERING AV OVERFORINGSNETT	22
3-1	Erverv av rettigheter til grunn for ledningsfremføring	22
3-2	Nettrasé og plassering av nødvendig utstyr.....	22
3-3	Fremføring av overføringsnett til installasjonseiers eget bruk.....	23
3-4	Fremføring av overføringsnett /stikkledning til andre.....	23
3-5	Plassering av nettstasjoner	23
3-6	Adgang til overføringsnett og installasjon	23
3-7	Bruk av arbeidsmaskiner nært elektriske anlegg.....	24
3-8	Installasjonseiers/grunneiers/festers informasjonsplikt	24
3-9	Skade på Nettselskapets eiendom	24
3-10	Flytting eller fjerning av ledninger/nett	24
4	TILKNYTNING	25
4-1	Tilknytningspunktet	25
4-2	Fysisk tilknytning	25
4-3	Annen utførelse	25
4-4	Midlertidig tilknytning	26
4-5	Endret systemspenning.....	26
4-6	Plusskunder	26
5	ANLEGGSBIDRAG.....	26
6	MÅLEPUNKT.....	27
7	FRAKOBLING OG TILKOBLING AV INSTALLASJONEN	27
7-1	Frakobling og tilkobling.....	27
7-2	Frakobling uten nærmere varsel.....	27
7-3	Utkobling etter nærmere varsel.....	28

8	ANSVARSFORHOLD	28
8-1	Kundens krav ved mangel	28
8-2	Nettselskapets erstatningsansvar	29
8-3	Installasjonseiers medvirkning	29
8-4	Personskade	29
9	ENDRING AV TILKNYTNINGSVILKÅR	29
9-1	Endring av standard tilknytningsvilkår	29
9-2	Endring av særskilt avtalte tilknytningsvilkår	29
10	TVISTER	30
	DEFINISJONER	31

1 DE SOM OMFATTES AV NETTLEIEVILKÅRENE

Nettleievilråene regulerer forholdet mellom Nettselskapet som leverandør av netttjenester og Kunden som bruker av netttjenester.

Nettselskapet kan overlate til tredjepart å utføre tjenester i samsvar med gjeldende lovbestemmelser og forskrifter til energiloven.

Ektefeller hefter for felles opparbeidet gjeld i henhold til ekteskapsloven § 41.

2 ETABLERING AV KUNDEFORHOLDET

Overføring av elektrisk energi fra Nettselskap til Kunde reguleres både av privatrettslige regler, eksempelvis forbrukerkjøpsloven (LOV-2002-06-21-34) og offentligrettslige krav/regler, slik som energiloven med forskrifter (LOV-1990-06-29-50) samt nettleievilråene. Ved motstrid mellom nettleievilråene og ufravelige lover, skal lovens regler gå foran. Dette gjelder imidlertid bare dersom nettleievilråenes regler kan sies å stille Kunden dårligere enn det som følger av slike lover og forskrifter.

Dersom anlegget hovedsakelig brukes til næringsvirksomhet, er det Nettselskapets nettleievilrå for næringsvirksomhet som regulerer forholdet mellom Nettselskapet som leverandør av netttjenester og Kunden som bruker av netttjenester.

Standard nettleieavtale inngås etter bestilling eller automatisk når Kunden tar det aktuelle anlegget i bruk dersom dette skjer tidligere. Nettselskapet skal ha de til enhver tid gjeldende nettleievilrå tilgjengelig for Kunden på hensiktsmessig måte, eksempelvis på Nettselskapets hjemmeside på internett. Nettleievilråene kan også sendes Kunden digitalt på forespørsel.

Dersom Kunden ikke har valgt kraftleverandør, anses brukeren å ha godtatt og tilrådt Nettselskapets vilrå for levering av kraft i samsvar med reglene om leveringsplikt i forskrift om måling, avregning og fakturering mm (FOR-1999-03-11-301).

Ved tvil om forståelsen av begreper og uttrykk som er brukt i nettleievilråene skal, med mindre noe annet fremkommer uttrykkelig i nettleievilråene eller fremgår av sammenhengen i nettleieavtalen, definisjonene i den vedlagte definisjonslisten legges til grunn.

Er det behov for vilrå som avviker fra nettleievilråene, skal det spesifiseres i eget vedlegg.

3 KUNDEOPPLYSNINGER

Ved inngåelse av kontraktsforholdet kan Nettselskapet kreve identifikasjon av Kunden, med opplysninger om Kundens fullstendige navn, fødselsnummer/foretaksnummer, nåværende og tidligere bosteds-/ næringsadresse mv. Kunden er selv ansvarlig for at nettselskapet til enhver tid har oppdatert kundeinformasjon.

Nettselskapet har også rett til å kreve og innhente opplysninger om forbruksdata, herunder opplysninger om anlegget helt eller delvis er tenkt brukt til bolig-, fritids- eller næringsformål.

Nettselskapet skal behandle personopplysninger i tråd med de til enhver tid gjeldende offentligrettslige regler.

4 NETTLEIEVILKÅRENE VIRKEOMRÅDE OG FORUTSETNINGER

4-1 Virkeområde

Nettleievilkårene omfatter vilkår for bruk av nettet til uttak av elektrisk energi iht. lover og forskrifter samt innmating fra plusskunder iht. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302). Nettselskapet stiller overføringskapasitet i sitt elektriske nett til disposisjon for Kunden på de vilkår som følger av nettleievilkårene, gjeldende tariffer samt lover og forskrifter som har betydning for forholdet mellom Nettselskapet og Kunden.

Annet bruk av nettet, herunder signaloverføring, kan kun skje etter skriftlig avtale med Nettselskapet.

4-2 Nettleievilkårenes forutsetning

Nettselskapet har som hovedregel en plikt til å gi alle adgang til nettet (tilknytningsplikt). Tilknytningen skjer i samsvar med de til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav og Nettselskapets tilknytningsvilkår.

Nettet skal tåle vanlig bruk av godkjent utstyr hos Kunden, hvilket vanligvis omfatter bruk av ny teknologi/utstyr som er utbredt i husholdninger. Dersom Kunden ønsker å tilkoble utstyr som vil kunne være forstyrrende eller til sjenanse eller skade for den tekniske drift av nettet for Nettselskapet eller til sjenanse for andre kunder, skal bruken av slikt utstyr godkjennes av Nettselskapet før eventuell tilkobling. Som forstyrrende bruk av nettet regnes blant annet forhold i Kundens anlegg som medfører avvik i forhold til de krav til leveringskvalitet Nettselskapet har i henhold til det til enhver tid gjeldende regelverk er forpliktet til å overholde, jf. forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (FOR-2004-11-30-1557).

Kunden plikter å medvirke lojalt til oppfyllelse av forpliktelser i tilknytning til kontraktsforholdet, herunder ved å yte medvirkning som er rimelig og nødvendig for at Nettselskapet skal kunne oppfylle sine lov- og forskriftsmessige forpliktelser.

Kunden skal uten ugrunnet opphold varsle Nettselskapet om hendelser i egne anlegg eller eget utstyr dersom hendelsene kan føre til at Nettselskapet får problemer med å kunne oppfylle sine forpliktelser om leveringskvalitet, jf. forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet.

4-3 Begrensning i bruk av nettet ved ekstraordinære forhold

Dersom Nettselskapet som følge av uforutsette hendinger i overliggende nett, rasjonering eller offentlige pålegg eller av andre grunner bare kan overføre kraft i begrenset utstrekning, bestemmer Nettselskapet i samsvar med det til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav om hvordan tilgjengelig overføringskapasitet i slike tilfeller skal disponeres til beste for hele konsesjonsområdet, jf. forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (FOR-2002-05-07-448) og forskrift om kraftrasjonering (FOR-2001-12-17-1421).

Begrensninger i overføringen mv som følge av ovennevnte forhold er ikke å anse som mangler ved Nettselskapets ytelse.

Dersom planlagt arbeid vil medføre utkobling eller begrensning i uttaket, skal Kunden som hovedregel varsles direkte eller på annen egnet måte, jf. 8-2.

5 MÅLING OG MÅLERAVLESNING

5-1 Installasjon og drift av måleutstyr

Nettselskapet bestemmer type måleutstyr, eier måleutstyret og har ansvaret for at godkjent måleutstyr installeres, samt drift og kontroll av dette, jf. lov om måleenheter, måling mm (LOV-2007-01-26-4). Nettselskapet kan for egen regning bytte måleutstyret ved behov. For å oppnå automatisk avlesning kan Nettselskapet kreve kommunikasjonsutstyr (antenne) utenfor målerfeltet. Nettselskapet skal ha uhindret adgang til måle- og kommunikasjonsutstyret.

Dersom Kunden ønsker installert eget måleutstyr i tillegg, må Kunden selv anskaffe og bekoste det. Plasseringen av utstyret må være på kundens eget anlegg.

5-2 Måleravlesning

Måleravlesning gjennomføres i samsvar med Nettselskapets rutiner og i samsvar med forskrift om måling, avregning mm (FOR-1999-03-11-301), hovedsakelig ved automatisk innhenting av måledata. Ved selvavlesning skal Kunden så vidt mulig foreta avlesning og underrette Nettselskapet i samsvar med de frister som er oppgitt av Nettselskapet.

Dersom måleravlesning mangler, har Nettselskapet rett til å fastsette Kundens forbruk skjønnsmessig.

Dersom Nettselskapet mottar målerstand etter utløpt frist, tas det hensyn til denne ved første påfølgende avregning. For anlegg uten automatisk avlesning, og anlegg med automatisk avlesning som ikke fungerer, skal Nettselskapet ta initiativ til å få avlest slik at målepunktene søkes avlest minst en gang i kalenderåret.

Nettselskapet har i samsvar med gjeldende lov- og forskriftsbestemmelser rett til å legge Kunden et gebyr for manuell avlesning av målepunktet, jf. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302). Nettselskapet skal informere Kunden om at RME er kontrollmyndighet ved uenighet om gebyr for manuell avlesning av målepunktet.

Måleravlesning skal også gjennomføres ved leverandørskifte og ved opphør av leveranse.

5-3 Kontroll av måleutstyr

Begge parter kan når som helst forlange Nettselskapets måleutstyr kontrollert. Som en del av denne kontrollen foretar Nettselskapet også rutinemessig kontroll for å fastslå om påståtte feil kan skyldes jordfeil, feilkoblinger m.m. Den rutinemessige kontroll omfatter ikke kontroll i Kundens eget anlegg. Kunden er selv ansvarlig for kontroll, ettersyn og vedlikehold av eget anlegg.

Forlanges ytterligere kontroll av utstyret, skjer dette av et laboratorium som er godkjent/akkreditert av Justervesenet. Laboratoriene skal være uavhengige av de som har ansvar for å ta beslutninger basert på testresultatene.

Den som krever måleutstyret kontrollert, dekker kostnadene ved kontrollen. Dersom kontrollen viser måleavvik større enn det som tillates i henhold til forskrift om krav til elektrisitetsmålere (FOR-2007-12-28-1753), skal Nettselskapet bekoste kontrollen.

Resultatet av målerkontrollen(e) skal fullt ut gjøres tilgjengelig for begge parter.

5-4 Feil ved måleutstyr

Dersom måleutstyret ved kontroll viser mer eller mindre enn det virkelige forbruk, eller hvis måleapparatet ikke har virket, kan Nettselskapet stipulere forbruket. I den grad det er mulig, beregnes forbruket på grunnlag av anleggets tidligere normale forbruk eller på basis av nye kontrollmålinger av forbruket. Dette gjelder ikke dersom Kunden kan sannsynliggjøre at forbruket i den angjeldende periode har vært lavere, eller dersom Nettselskapet kan sannsynliggjøre et større forbruk i den angjeldende perioden.

Kunden blir belastet eller godskrevet for det beløp som svarer til differansen mellom det antatte forbruk og det målte forbruk for den tid målefeilen kan sannsynliggjøres.

Etterberegning/godskriving skjer fra og med siste betalingsfrist etter at feilen ble oppdaget og som hovedregel ikke ut over 3 år, jf. lov om foreldelse av fordringer (LOV-1979-05-18-18) og kapittel 6 i forskrift om måling, avregning og fakturering mm (FOR-1999-03-11-301). I særlige tilfeller kan etterberegningen/godskrivingen utvides med inntil 10 år (foreldelseslovens § 10).

Når feilen skyldes Nettselskapet, kan Nettselskapet ikke kreve etterbetaling dersom Kunden var i aktsom god tro.

Tilbakebetaling eller tilleggsbetaling kan ikke kreves ved en feilvisning som er mindre enn det som tillates i henhold til forskrift om krav til elektrisitetmålere (FOR-2007-12-28-1753).

5-5 Merforbruk som følge av feil i Kundens anlegg/installasjon

Kunden svarer for feil/mangler i eget anlegg. Hvis en feil eller mangel ved Kundens eget anlegg gjør at måleutstyret har registrert et forbruk som Kunden ikke har kunnet nytte (merforbruk), har Kunden ikke krav på tilbakebetaling.

Nettselskapet svarer for feil/mangler i eget anlegg. Hvis en feil eller mangel ved Nettselskapets eget anlegg gjør at måleutstyret hos Kunden har registrert et forbruk som Kunden ikke har kunnet nytte, har Kunden krav på tilbakebetaling i sin helhet.

Dersom det registrerte merforbruket skyldes feil/mangler både i Kundens eget anlegg og feil/mangler i Nettselskapets anlegg, svarer Nettselskapet og Kunde som hovedregel hver for halvparten av det registrerte merforbruket.

I denne sammenheng defineres en feil eller mangel som avvik fra anlegg i forskriftsmessig stand, jf. for- skrift om elektriske lavspenningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060) og forskrifter for elektriske forsyningsanlegg (FOR-2005-12-20-1626), eksempelvis om bryterutstyr for jordfeil er montert i samsvar med gjeldende forskrifter og regelverk.

Hovedregelen i første og annet ledd kan fravikes dersom den ene av partene har medvirket til merforbruket ved egen skyld, for så vidt det er rimelig når en tar hensyn til atferden og dens betydning for at merforbruket ble registrert. Herunder skal det legges vekt på om partenes varslingsplikt i henhold til pkt. 5-6 er overholdt.

Merforbruket beregnes på grunnlag av Kundens tidligere normale forbruk i tilsvarende periode, med mindre en av partene kan sannsynliggjøre et annet forbruk i den perioden feilene/manglene har vært til stede, jf. bestemmelsene om stipulering ved feil i måleutstyr iht. pkt. 5-4.

5-6 Varslingsplikt

Hvis en av partene oppdager feil ved målingen, herunder mer- eller mindre forbruk, plikter han uten ugrunnet opphold å varsle den andre part.

6 AVREGNING, PRIS- OG BETALINGSVILKÅR

6-1 Betalingsplikt og sikkerhetsstillelse

Kunden har betalingsplikt for de tjenester som Nettselskapet yter. Nettselskapet kan kreve at Kunden stiller sikkerhet for betalingsforpliktelsen for inntil 4 måneders nettleie, dersom det sannsynliggjøres fare for betalingsmislighold eller dersom Kunden tidligere har mislighold sin betalingsforpliktelse vesentlig. Dette kravet kan på samme vilkår fremsettes også etter at avtale er inngått.

6-2 Beregning og betaling av nettleie

De måleverdier som avleses av Nettselskapets måleutstyr er grunnlag for beregning av nettleie. Nettleien betales i samsvar med gjeldende tariff med tillegg av offentlige avgifter. Nettselskapet skal gjøre de til enhver tid gjeldende tariffene for nettleie tilgjengelig på Nettselskapets hjemmeside. Informasjon om gjeldende tariffene skal gis skriftlig på forespørsel.

Nettselskapet plikter på forespørsel og innen rimelig tid å gi Kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for Nettselskapets tariffene og beregningen av tariffene for de ulike kundegrupper, jf. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302).

Ved uenighet mellom Nettselskap og Kunde om tariffene og andre overføringsvilkår, plikter Nettselskapet å informere Kunden om at det kan inngis klage til Reguleringsmyndigheten for energi (RME) eller Elklagenemnda.

Faktura forfaller til betaling i henhold til Nettselskapets faktureringsrutiner, og skal tilfredsstillende krav til fakturering fastsatt i forskrift om måling og avregning mm (FOR-1999-03-11-301).

Forsinkelsesrente påløper i henhold til forsinkelsesrenteloven (LOV-1976-12-17-100).

6-3 Endring i tariffene og betalingsvilkår

Nettselskapet skal i rimelig tid før endring av tariffene og/eller øvrige betalingsvilkår trer i kraft informere Kunden om endringene. Endringer kunngjøres ved direkte melding til Kunden eller på Nettselskapets hjemmeside, og skal inneholde en begrunnelse for eventuelle tariffendringer.

6-4 Avregningsfeil

Nettselskapet skal godskrive Kunden, eller kan kreve etterbetaling for enhver avregningsfeil og feilaktig betaling. Tilbakebetaling eller tilleggsbetaling ved slike feil kan kreves for den tiden feilen kan sannsynliggjøres.

Etterberegning/godskriving skjer fra og med siste betalingsfrist etter at feilen ble oppdaget og som hovedregel ikke ut over 3 år, jfr. lov om foreldelse av fordringer (LOV-1979-05-18-18) og kapittel 6 i forskrift om måling, avregning og fakturering mm (FOR-1999-03-11-301). Slikt oppgjør skal normalt foretas i tilknytning til førstkommande fakturering etter at feilen var klarlagt. I særlige tilfeller kan etterberegningen/godskrivingen utvides med inntil 10 år (foreldelsesloven § 10)..

Når feilen skyldes Nettselskapet, kan Nettselskapet ikke kreve etterbetaling dersom Kunden var i aktsom god tro.

Nettselskapet skal uten ugrunnet opphold etter at det er oppdaget avregningsfeil eller andre feil knyttet til måledata, sørge for at dette blir korrigeret.

7 STENING AV KUNDENS ANLEGG

7-1 Vilkår for stening

Nettselskapet kan stenge Kundens anlegg iht. forbrukerkjøpslovens § 48a (LOV-2002-06-21-34) dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra Kundens side, eksempelvis vesentlig mislighold av forpliktelsen til å betale skyldig nettleie, manglende medvirkning til Nettselskapets oppfyllelse av lov- og forskriftsfastsatte forpliktelser og vesentlig brudd på krav til medvirkning i forbindelse med installasjon, vedlikehold, måleravlesing eller kontroll av måleutstyr.

Dersom Nettselskapet også leverer kraft i henhold til reglene om leveringsplikt, vil vesentlig mislighold som gjelder kraftleveransen også kunne utløse stening.

Stening av et anlegg fritar ikke Kunden for betaling av nettariffens faste kostnader mv. i den tid anlegget er stengt.

Stening kan ikke skje dersom Kunden har innsigelser mot grunnlaget for steningen, som ikke er åpenbart grunnløse, eller det er fare for liv, helse eller betydelig tingskade. Kunden har selv et ansvar for å opplyse Nettselskapet om slike forhold, samt å dokumentere eller sannsynliggjøre forhold som gjøres gjeldende.

7-2 Prosedyrer for stening

Før stening kan skje, skal Nettselskapet ha forsøkt å kontakte Kunden personlig, f.eks. ved oppmøte på anleggsadressen, via telefon, SMS eller oppgitt e-postadresse. Videre skal Kunden motta et skriftlig stengevarsel som sendes til Kundens faktureringsadresse.

Av stengevarselet skal det fremgå:

- at Kunden kan unngå stening ved betaling innen fire uker fra den dato varselet ble sendt, eventuelt ved å rette opp i annet mislighold av vilkårene innen en nærmere angitt frist
- en oppfordring til Kunden om snarlig å kontakte Nettselskapet hvis stening kan medføre fare for liv, helse eller betydelig tingskade
- en oppfordring til Kunden om snarlig å kontakte Nettselskapet dersom Kunden har innsigelser mot grunnlaget for steningen eller dersom Kunden har betalingsproblemer og lignende
- at Kunden kan bli pålagt å dekke nødvendige kostnader i forbindelse med en stening og eventuell gjenåpning av Kundens anlegg
- at Kunden kan ta kontakt med NAV/sosialtjenesten der han bor, for å avklare om han har rett til økonomisk stønad for å avhjelpe situasjonen

Dersom sosialtjenesten innen fire uker etter at stengevarsel er sendt har meddelt skriftlig at den tar på seg ansvaret for å oppfylle Kundens forpliktelse, skal anlegget ikke stenges.

Stengevarsel kan sendes i samme brev som inkasso/purrevarsel dersom det klart fremkommer at det også er å betrakte som et stengevarsel.

Nettselskapet kan kreve at Kunden dekker nødvendige kostnader i forbindelse med en stenging og eventuell gjenåpning av Kundens anlegg. Nødvendige kostnader knyttet til utarbeiding og sending av varsel kan kreves dekket selv om stenging ikke finner sted. Nettselskapet kan ikke kreve å få dekket sine kostnader etter første og annet punktum dersom Nettselskapet har opptrådt i strid med bestemmelsene 7-1 eller 7-2.

7-3 Gjenåpning av stengt anlegg

Hvis Nettselskapet har stengt et anlegg, kan ingen andre enn Nettselskapet eller dennes representant åpne anlegget igjen med mindre det skjer etter avtale med Nettselskapet.

Et anlegg som er stengt på grunn av manglende betaling, skal ikke gjenåpnes før all gjeld til Nettselskapet og kostnader i samband med stenging og gjenåpning er betalt. Gjenåpning kan likevel skje hvis Nettselskapet og Kunden blir enige om en avtale om nedbetaling av gjeld og, eventuelt, NAV/sosialtjenesten eller andre i tillegg stiller garanti for løpende utgifter eller det er fare for liv og helse eller betydelig tingsskade.

Et anlegg som er stengt på grunn av andre kontraktsbrudd fra Kundens side, herunder plikten til å medvirke i forbindelse med installasjon, måleravlesing, eller kontroll av måleutstyr, vil ikke gjenåpnes før misligholdet opphører. Gjenåpning kan likevel skje hvis Nettselskapet og Kunden blir enige om en avtale om forutsetningene for dette.

7-4 Erstatningsansvar ved rettmessig stengning

Nettselskapet er ikke ansvarlig for skader eller tap som kan oppstå hos en Kunde ved rettmessig stenging.

8 TILKOBLING OG FRAKOBLING AV INSTALLASJONEN

8-1 Frakobling og tilkobling

Tilkobling og frakobling av installasjonen kan bare utføres av Nettselskapet eller dennes representant. Nettselskapet er ikke ansvarlig for skade eller tap ved til- eller frakoblinger som er hjemlet i pkt. 8, med mindre noe annet følger av pkt. 14-2.

Dersom Nettselskapet har frakoblet en installasjon, kan ingen andre enn Nettselskapet eller dennes representant tilkoble installasjonen igjen, jfr. også pkt. 7-3.

8-2 Frakobling uten nærmere varsel

Nettselskapet eller det lokale eltilsyn (DLE) kan etter forskrift om elektriske lavspenningsanlegg eller forskrift om elektriske forsyningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060/FOR-2005-12-20-1626), koble fra et forskriftsstridig anlegg dersom pålegg om utbedring av mangler ved installasjonen ikke er etterkommet til avtalt tid, eller dersom det ikke brukes godkjente apparater.

Frakobling kan skje uten nærmere varsel dersom:

- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr for øvrig eller andre installasjoner medfører fare
- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr for øvrig eller andre installasjoner har behov for øyeblikkelig frakobling/utbedring
-
- Bruk kan medføre ikke ubetydelig skade eller ulempe for Kunden, Nettselskapet eller andre.
- Behov for seksjonering grunnet feilsøking i overføringsnettet eller Kundens nett.

Selv om Nettselskapet i henhold til ovennevnte har adgang til å foreta frakobling uten varsel, skal Nettselskapet likevel etterstrebe varsling der dette er praktisk mulig. Videre skal Nettselskapet ikke opprettholde frakobling lengre enn det som er nødvendig av hensyn til formålet med hver enkelt frakobling slik beskrevet ovenfor. Nettselskapet skal også i tilfelle av frakobling i rimelig utstrekning holde Kunden løpende oppdatert inntil tilkobling igjen kan finne sted.

8-3 Utkobling etter nærmere varsel

Nettselskapet kan koble ut Kundens anlegg ved behov, f.eks. for å gjennomføre vedlikehold, fornyelse, ombygging, feilsøking, feilretting eller utvidelse av Nettselskapets eller andre nettkunders installasjoner, jf. blant annet forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (FOR-2004-11-30-1557).

Nettselskap skal ved planlagte arbeider som medfører avbrudd eller redusert leveringskapasitet til sluttbrukere, som hovedregel varsle de berørte Kundene om tidspunkt og varighet i rimelig tid før arbeidene igangsettes. Varsling skal skje på en hensiktsmessig måte.

Nettselskap skal under driftsforstyrrelser, så langt som mulig og på en hensiktsmessig måte, ha tilgjengelig informasjon for berørte Kunder om årsak til driftsforstyrrelsen og forventet tidspunkt for gjenopprettet forsyning. Se for øvrig pkt. 14-2.

I den utstrekning det er hensiktsmessig, skal utkoblingen legges til tider som er til minst ulempe for Kunden. Varsel om utkobling medfører ingen plikt for Nettselskapet til å koble ut anlegget i hele eller deler av det varslede tidsrom.

9 ADGANGSRETT

Nettselskapet skal ha uhindret adgang til måleutstyr i forbindelse med blant annet installasjon, bytting av måler, måleravlesing, kontroll, stenging, gjenåpning, frakobling og tilkobling slik angitt i kapittel 5-1, 5-2, 5-3, 5-4, 7 og 8 for å kunne oppfylle sine plikter iht. de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, jf. forskrift om måling og avregning mm (FOR-1999-03-11-301) samt forskrift om krav til elektrisitetsmålere (FOR-12-28-1753). Nettselskapenes adgangsrett gjelder uavhengig av måleutstyrets plassering, herunder inne i bolig, fritidsbolig, eller bygg tilknyttet husstanden eller fritidsboligen.

Kunden kan ikke motsette seg eller begrense Nettselskapets adgang rett i forbindelse med Nettselskapenes oppfyllelse av nettleievilkårene. I situasjoner med fare for liv, helse eller betydelig tingskade for Kunden og /eller andre har Nettselskapet under enhver omstendighet umiddelbar adgang rett. I øvrige situasjoner har Nettselskapet rett til adgang innen rimelig tid og vanligvis etter skriftlig forhåndsvarsel til Kunden enten via post, SMS eller oppgitt e-postadresse.

10 INKASSO

Inkasso skal gjennomføres i samsvar med inkassoloven med forskrifter (LOV-1998-05-13-26).

11 KONKURS

Er Kunden konkurs, og en panthaver eller konkursboet tilbyr seg å etablere et nytt kontraktsforhold, kan Nettselskapet vanligvis ikke avslå et slikt tilbud dersom vilkårene etter det til enhver tid gjeldene regelverk er oppfylt. Så vel en panthaver som konkursboet har krav på ny kontrakt med Nettselskapet, og kan i likhet med andre nye Kunder motsette seg et krav fra Nettselskapet om dekning av den tidligere Kundens gjeld som vilkår for inngåelse av nytt kontraktsforhold. Tilsvarende gjelder også i den grad Nettselskapet også leverer kraft i henhold til reglene om leveringsplikt.

Det kan kreves sikkerhet for rettidig betaling.

12 OPPSIGELSE AV KONTRAKTSFORHOLDET

12-1 Oppsigelse

Dersom Kunden flytter, opphører kontraktsforholdet fra det tidspunkt som oppgis fra kraftleverandøren. Mottar ikke Nettselskapet slik melding, er Kunden ansvarlig for nettilknytningen og de kostnader som påløper etter flyttingen inntil ny Kunde overtar. Er Kunden blitt avskåret fra å benytte nettet, kan kontraktsforholdet sies opp med 14 dagers varsel.

Dersom Nettselskapet også leverer kraft i henhold til reglene om leveringsplikt, gjelder tilsvarende for kraftsalget.

12-2 Avregning ved oppsigelse

Kunden blir avregnet frem til utløpet av oppsigelsesfristen, eller til måleravlesning foreligger.

Kunden plikter å underrette Nettselskapet, om nødvendig, om adkomstmuligheter for avlesning av måler samt for eventuell frakobling av anlegget.

13 KUNDENS KRAV VED FORSINKELSE OG MANGEL

13-1 Forsinkelse

Nettselskapets ytelse er forsinket dersom det oppstår et avbrudd i levering.

13-2 Mangel

Nettselskapets ytelse har en mangel dersom den ikke er i samsvar med forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (FOR-2004-11-30-1557) eller avtale med Kunden.

13-3 Kundens krav ved forsinkelse eller mangel

Dersom det foreligger en forsinkelse eller en mangel og dette ikke skyldes Kunden eller forhold på Kundens side, kan Kunden holde tilbake betalingen for å dekke pådratt økonomisk tap som følge av forsinkelsen eller mangelen, og som Nettselskapet er erstatningspliktig for etter punkt 14, i den utstrekning dette er nødvendig for å dekke Kundens tap.

Dersom det foreligger en mangel og dette ikke skyldes Kunden eller forhold på Kundens side, kan Kunden i tillegg kreve prisavslag.

Kunden kan gjøre sitt mangelskrav mot Nettselskapet gjeldende mot overliggende nett i henhold til reglene i forbrukerkjøpsloven § 35 (LOV-2002-06-21-34).

13-4 Utbetaling til Kunden ved svært langvarige avbrudd

Kunden vil få direkte utbetalt et beløp fra Nettselskapet ved svært langvarige avbrudd iht. de til enhver tid gjeldende regler fastsatt i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (FOR-1999-03-11-302).

13-5 Avhjelp

Nettselskapet har rett og plikt til å avhjelpe forsinkelse og mangel, uten kostnad for Kunden, uten ugrunnet opphold etter at Kunden har gitt beskjed om dette, dersom dette kan skje uten vesentlig ulempe for Kunden.

13-6 Reklamasjon

Kunden taper sin rett til å gjøre en forsinkelse eller mangel gjeldende hvis han ikke innen rimelig tid etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget den, gir Nettselskapet beskjed om forsinkelsen eller mangelen, eksempelvis feil ved spenningen. Denne fristen skal ikke i noe tilfelle være kortere enn to måneder fra det tidspunkt Kunden oppdaget mangelen.

Reklamasjon må i alle tilfeller senest skje to år etter det tidspunktet forsinkelsen inntrådte, eller mangelen oppstod.

14 ERSTATNING

14-1 Nettselskapets erstatningsansvar

Nettselskapet er ansvarlig for tap Kunden lider som følge av forsinkelser eller mangler ved ytelsen. Dette gjelder likevel ikke så langt Nettselskapet godtgjør at forsinkelsen eller mangelen skyldes forhold utenfor selskapets kontroll, som Nettselskapet ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller å unngå eller overvinne følgene av.

Beror forsinkelsen eller mangelen på en tredjeperson som Nettselskapet har gitt i oppdrag helt eller delvis å oppfylle nettleievilkårene, er Nettselskapet fri for ansvar bare dersom også tredjepersonen ville vært fritatt etter regelen i første ledd. Det samme gjelder om forsinkelsen eller mangelen beror på en leverandør som Nettselskapet har brukt, et annet nettselskap i overliggende eller sideordnet nett.

Ansvarsfriheten gjelder så lenge hindringen er til stede. Faller hindringen bort, kan ansvar gjøres gjeldende dersom Nettselskapet da plikter å oppfylle, men ikke gjør dette.

14-2 Opplysningsplikt ved avbrudd og spenningsvariasjoner

Nettselskapet skal ved ikke-planlagte avbrudd og spenningsvariasjoner så langt som mulig informere de berørte Kundene om årsaken til avbruddet eller spenningsvariasjonen og forventet tidspunkt for gjenopprettet forsyning. Informasjonen skal gis på en hensiktsmessig måte, eksempelvis via Nettselskapets hjemmeside på internett.

Gis ikke slik melding innen rimelig tid etter at selskapet fikk eller burde ha fått kjennskap til årsaken til avbruddet eller spenningsvariasjonen, kan Kunden kreve erstattet tap som kunne ha vært unngått om han hadde fått meldingen i tide. Se for øvrig pkt. 8.

14-3 Produktskade

Erstatning for produktskade kan kreves innenfor rammen av forbrukerkjøpsloven § 34 (LOV-2002-06-21-34).

14-4 Erstatningens omfang

Erstatningen for forsinket eller mangelfull ytelse skal svare til det økonomiske tapet Kunden er påført ved kontraktsbruddet. Dette gjelder likevel bare tap som Nettselskapet med rimelighet kunne ha forutsett som en mulig følge av kontraktsbruddet.

Erstatningen omfatter ikke:

- tap som følge av personskade, eller
- tap i Kundens næringsvirksomhet, direkte eller indirekte, herunder, men ikke begrenset til tappt eller redusert omsetning eller produksjon.

14-5 Plikt til å begrense tapet. Lemping av ansvar

Kunden har innenfor gjeldende erstatningsrettslige prinsipper plikt til å begrense sitt eget økonomiske tap. I motsatt tilfelle, må Kunden selv bære den delen av tapet som på den måten

kunne vært unngått.

Erstatningen kan helt eller delvis settes ned innenfor rammen av skadeerstatningsloven (LOV-1969-06-13-26) § 5-1 (medvirkning) eller § 5-2 (lemping) eller dersom den vil virke urimelig for Nettselskapet ut fra tapets størrelse i forhold til det tap som vanlig oppstår i lignende tilfeller, og forholdet ellers

14-6 Kundens erstatningsansvar

Nettselskapet kan kreve erstatning for tap det lider som følge av kontraktsbrudd fra Kundens side. Dette gjelder likevel ikke så langt Kunden godtgjør at kontraktsbruddet skyldtes hindring utenfor Kundens kontroll som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning eller å unngå eller overvinne følgene av.

15 NYTT KONTRAKTSFORHOLD INNEN SAMME HUSSTAND

Kunden kan overdra kontraktsforholdet med tilhørende rettigheter og plikter etter Nettselskapets forutgående samtykke til andre innen samme husstand. I den utstrekning gjelden er opparbeidet sammen, kan ikke annet medlem av samme husstand, herunder samboer eller annen bruker av samme anlegg, tegne nytt kontraktsforhold med mindre all gjeld til Nettselskapet er betalt eller gjeldsforpliktelsen overtas, jf. ekteskapsloven § 41.

16 TAUSHETSPLIKT

Nettselskapet skal ikke utlevere personopplysninger som vedrører Kunden eller noen i samme husstand til utenforstående¹, unntatt når utlevering av slike opplysninger skjer:

- med samtykke fra den opplysningen gjelder
- med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov eller
- som ledd i betalingsinnkreving mv. hvor det foreligger saklige grunner.

Taushetsplikten er likevel ikke til hinder for at Nettselskapet i tilfeller der det foreligger tungtveiende saklige grunner, f.eks. kan informere tredjepart, herunder installasjonseier, om at et anlegg er eller vil bli uten strøm og at dette kan medføre skade, økonomisk tap eller ulempe for tredjepart.

17 ENDRINGER I STANDARD NETTLEIEVILKÅR

Endringer av innholdet i denne standard nettleievilkår trer i kraft med 30 dagers varsel som direkte melding til Kunden eller på annen egnet måte, eksempelvis gjennom Nettselskapets hjemmeside på internett.

---

¹ Se for øvrig Energi Norges bransjestandard for personvern

18 TVISTER

Ved uenighet om vilkår for tilknytning og bruk av nettet gitt av energiloven med forskrifter, kan både av Kunde og Nettselskapet forelegge aktuelle spørsmål for Reguleringsmyndigheten for energi (RME), som da kan fatte vedtak i saken.

Tvister i anledning standard nettleievilkår kan for øvrig forelegges Elklagenemnda, eller bringes inn for de alminnelige domstolene. Så lenge en tvist er til behandling i Elklagenemnda, kan den ikke samtidig bringes inn for domstolene. En tvist anses for å være til behandling fra det tidspunktet begjæringen om klagebehandling er kommet inn for Elklagenemnda. En sak som Elklagenemnda har realitetsbehandlet eller avist, kan bringes direkte inn for tingretten.

1 GENERELT OM TILKNYTNINGSVILKÅR

Nettselskapet har tilknytnings- og leveringsplikt iht. energilovens kapittel 3 (LOV-1990-06-29-50) samt medfølgende forskrifter. Standard tilknytningsvilkår regulerer forholdet mellom Nettselskapet og eieren av den elektriske installasjon som er eller blir tilknyttet overføringsnettet.

Tilknytning av en elektrisk installasjon kan også berøre forholdet til en grunneier eller andre som disponerer rettigheter over en eiendom uten at disse er identiske med, eller kan identifiseres med, installasjonseier. Forholdet mellom Nettselskapet og disse reguleres av tilknytningsvilkårene og eksempelvis av servitutloven, jf. lov um særlege råderettar over framand eigedom (LOV-1968-11-29) i tillegg til eventuelt særskilt inngått avtale eller grunnerverv gjennomført på annen måte.

Ansvarsforholdet mellom Nettselskapet og Kunden er beskrevet i nettleievilkårene. De samme prinsipper gjelder så langt de passer også for forhold som reguleres i tilknytningsvilkårene. Noen hovedprinsipper er gitt i pkt. 8. For å få en fylldigere forståelse av ansvarsforholdet, henvises det til nettleievilkårene.

Ved tvil om forståelsen av begreper og uttrykk som er brukt i standard tilknytningsvilkår skal, med mindre noe annet fremkommer uttrykkelig eller fremgår av sammenhengen, definisjonene i definisjonsliste vedlagt tilknytningsvilkårene, legges til grunn.

2 BESTILLING OG GODKJENNING AV TILKNYTNING

2-1 Kontraktsforholdet og inngåelse av tilknytningsvilkår

Avtaleforholdet består av disse standard tilknytningsvilkår samt de forutsetninger som er lagt til grunn for tilknytningen og de til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav. Dersom forutsetningene for tilknytning av en installasjon blir vesentlig endret, kan Nettselskapet kreve å få dekket de kostnader knyttet til drift og vedlikehold som ikke dekkes av nettleien.

Dersom anlegget hovedsakelig skal brukes til næringsvirksomhet, gjelder tilknytningsvilkårene for næring.

2-2 Bestilling av tilknytning

Bestilling av tilknytning bør fortrinnsvis skje så tidlig som mulig i planleggingsfasen. Bestilling og utførelse av tilknytning til overføringsnettet skal skje i henhold til nettselskapets til enhver tid gjeldende retningslinjer, regler og rutiner eller til enhver tid gjeldende normer for tilknytning, for tiden NEK 399: "Tilknytningspunkt for elanlegg og ekomnett".

Den som bestiller tilknytning av en elektrisk installasjon, må oppgi blant annet følgende informasjon:

- om bestillingen gjelder permanent eller midlertidig tilknytning

- om bestillingen gjelder ny installasjon eller endret installasjon som medfører behov for endring i tilknytningspunktet.
- installasjonseiers fullstendige navn
- installasjonseiers foretaksnummer/fødselsnummer/bostedsadresse/næringsadresse
- installasjons-/anleggsadresse
- forslag til energi- og effektbudsjett
- installasjonens bruksformål
- lokalt produksjonsanlegg (plusskunde) og/eller ladeanlegg
- forslag til plassering av målepunkt/overbelastningsvern

2-3 Bekreftelse av bestilling

Nettselskapet melder skriftlig til installasjonseier eller dennes representant om bestillingen er godkjent med utgangspunkt i de innmeldte data eller om det kreves ytterligere informasjon. Eventuell nektelse skal være innenfor det til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav og grunnlag skriftlig. Ved uenighet, kan Kunden bringe saken inn for Reguleringsmyndigheten for energi (RME) for avgjørelse.

2-4 Forutsetninger for tilknytning

En elektrisk installasjon blir tilknyttet nettselskapets overføringsnett på de forutsetninger som gis i nettselskapets tilbakemelding til installasjonseier og med de rettigheter og plikter som følger av standard tilknytningsvilkår, samt de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

For dimensjonering av tilknytningen legges det til grunn et omforent energi- og effektbudsjett. Forutsetningene for tilknytningen dokumenteres i et eget vedlegg til tilknytningsvilkårene eller på annen egnet måte og kan tinglyses på eiendommens grunnbokblad for Nettselskapets regning. Vedlegget kan inneholde følgende informasjon:

- tilknytningspunktets utforming
- energi og effektbudsjett
- installasjonens bruksformål
- plassering av målepunkt/overbelastningsvern

2-5 Overdragelse av elektrisk installasjon

Dersom en elektrisk installasjon skifter eier etter tilknytning, tiltrer ny eier ved overtakelse de samme rettigheter og plikter som opprinnelige eier. Melding om ny installasjonseier skal sendes Nettselskapet uten ugrunnet opphold.

Ved overdragelse av eierskap til en elektrisk installasjon som er tilknyttet Nettselskapets overføringsnett skal eier informere ny eier om de rettigheter og plikter som er avtalt mellom partene.

2-6 Drift og vedlikehold av Kundens installasjon(er)

Installasjonseier er ansvarlig for å bygge, drive og vedlikeholde sin installasjon i samsvar med

de til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav, samt andre normer og retningslinjer. Oppstår det feil på installasjon skal installasjonseier straks underrette autorisert elentreprenør/Nettselskap og sørge for at nødvendig utbedring/feilretting foretas.

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB)/det lokale eltilsyn (DLE) har i samsvar med gjeldende lover og forskrifter rett til utvidet adgang til alle anleggseiers/brukers installasjoner.

2-7 Kundeopplysninger

Ved inngåelse av standard tilknytningsvilkår kan Nettselskapet kreve identifikasjon av Kunden, med opplysninger om Kundens fullstendige navn, fødselsnummer/foretaksnummer, nåværende og tidligere bosteds-/ næringsadresse, m.v.

Nettselskapet har også rett til å kreve opplysninger om forbruksdata, herunder opplysninger om anlegget helt eller delvis er tenkt brukt til bolig-, fritids- eller næringsformål.

Nettselskapet skal behandle personopplysninger i tråd med de til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav, jf. lov om behandling av personopplysninger (LOV-2018-06-15-38), herunder ikke utlevere personopplysninger som vedrører anleggseier eller noen i hans husstand til utenforstående², unntatt når utlevering av opplysninger skjer med:

- samtykke fra den opplysningen gjelder
- med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov eller
- som ledd i betalingsinnkreving mv. hvor det foreligger saklige grunner

Nettselskapet og anleggseier, samt deres ansatte og medhjelpere, har likeledes plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de får vite om hverandres drifts- og forretningsforhold mv.

3 FREMFØRING OG PLASSERING AV OVERFØRINGSNETT

3-1 Erverv av rettigheter til grunn for ledningsfremføring

Nettselskapet erverver ved tilknytning av anlegg rettigheter til fremføring av og adgang til overføringsnettet over grunn som en installasjonseier eier eller fester. Det betales ikke vederlag for slike rettigheter, unntatt for eventuell rett til plassering av nettstasjon.

3-2 Nettrasé og plassering av nødvendig utstyr

Ved fremføring av overføringsnett skal grunneier/fester på forhånd gis muligheter til å uttale seg om trasévalg og plassering av annet nødvendig utstyr. Nettselskapet skal påse at plassering og utførelse av nettet medfører minst mulig ulempe for grunneier/fester. For øvrig vises til Lov om rettstilhøve mellom grannar (LOV-1961-12-22-4) og Plan og bygningsloven (LOV-2008-06-27-71). Når nettselskapet bruker nett/trasé til annet enn energioverføring, skal

---

² Se også Energi Norges bransjestandard for personvern

dette skje uten unødvendig ulempe for grunneier/fester og installasjonseier.

3-3 Fremføring av overføringsnett til installasjonseiers eget bruk

Nettselskapet avgjør hvordan stikkledningen skal fremføres, dens plassering, og hvilken art og dimensjon den skal ha. Til hver installasjon fører nettselskapet som regel bare frem en stikkledning.

Grunneier/fester skal uten vederlag eller erstatning gi adgang til fremføring av nødvendig overføringsnett og/eller stikkledning for tilknytning av egen installasjon. Fremføringen skal skje til minst mulig ulempe for grunneier/fester. På forhånd påviser Nettselskapet, så langt det er mulig, ledningstrasé, plassering av stolper og annet utstyr for grunneier/fester. Grunneieren har ikke krav på erstatning for skader og ulemper som stikkledningen kan medføre, unntatt ved uaktsomhet fra nettselskapets side. Nettselskapet har rett til å fremføre og vedlikeholde overføringsnettet. Det samme gjelder andre som har rett til å benytte ledningstraséen. Fremføring og vedlikehold skal skje til minst mulig ulempe for grunneier/fester.

3-4 Fremføring av overføringsnett /stikkledning til andre

Nettselskapet har rett til å legge luftledning eller jordkabel som overføringsnett eller stikkledning over grunn som en installasjonseier eier eller fester, frem til andre installasjonseiere/nettkunder. Fremføring skjer som regel uten vederlag i tråd med grunnleggende ekspropriasjonsrettslige prinsipper, men installasjonseier skal på forhånd gis mulighet til å uttale seg om ledningstrasé og plassering av stolper og annet utstyr. Arbeid med fremføring av overføringsnettet skal medføre minst mulig ulempe for grunneier eller fester.

3-5 Plassering av nettstasjoner

Ved tilknytning av større installasjoner har Nettselskapet rett til å kreve avstått rom i bygning eller tomt til nettstasjon(er). Plass som stilles til rådighet, skal på forhånd være godkjent av Nettselskapet. Vederlag fastsettes som et engangsbetrag og beløpets størrelse avtales mellom partene eller etter rettslig skjønn. Nettselskapet kan uten ytterligere godtgjørelse føre ledninger ut fra nettstasjon til tilknytning av andre elektriske installasjoner/nettkunder. Dette skal skje med minst mulig ulempe for grunneier/fester.

3-6 Adgang til overføringsnett og installasjon

Installasjonseier skal gi Nettselskapet, og andre som benytter ledningsnettet, uhindret adgang til eiendommen for vedlikehold og drift av nettet og tilknytningspunktet. Nettselskapet kan etter forhåndsvarsel til grunneier foreta nødvendig kvisting og rydding av trær av sikkerhetsmessige hensyn og for å hindre skade på ledningene. Inngrep skal skje med minst mulig ulempe for grunneier/fester. Nettselskapet skal ha uhindret adgang til nettstasjoner, også når disse er plassert i installasjonseiers bygg.

3-7 Bruk av arbeidsmaskiner nært elektriske anlegg

Anleggseier/grunneier skal varsle Nettselskapet så tidlig som mulig om arbeid på Eiendommen som kan få negativ påvirkning på luftledningsanlegg, slik som, men ikke begrenset til sprenging, graving, endring av terreng høyde, bygging og lignende. Det samme gjelder arbeid med anleggsmaskiner eller redskaper med stor rekkevidde nærmere luftledningsanlegget enn 30 meter, og som kan medføre fare.

Nettselskapet vil deretter vurdere nødvendige sikkerhetsmessige tiltak, herunder, men ikke begrenset til, overvåking av arbeid nær luftledningsanlegget. Nettselskapet dekker egne kostnader ved å anvisе sikkerhetstiltak. Arbeidet kan under enhver omstendighet ikke iverksettes før Nettselskapet har gitt skriftlig aksept.

Tilsvarende skal anleggseier/grunneier varsle Nettselskapet om arbeid på eiendommen som kan få negativ påvirkning på kabelanlegget eller andre elektriske anlegg, slik som, men ikke begrenset til sprenging, graving, endring av terreng høyde, bygging og lignende.

Nettselskapet vil deretter vurdere nødvendige sikkerhetsmessige tiltak, slik som kabelpåvisning og overvåking av arbeid nær kabelanlegget. Nettselskapet dekker egne kostnader ved å anvisе sikkerhetstiltak. Arbeidet kan ikke iverksettes før Nettselskapet har gitt skriftlig aksept.

3-8 Installasjonseiers/grunneiers/festers informasjonsplikt

Installasjonseier/grunneier/fester har plikt til å underrette Nettselskapet på forhånd når det skal foretas graving, oppfylling eller annen endring av terrenget, sprengning, veibygging, felling av trær eller andre arbeider som kan skade eller på annen måte ha betydning for nettselskapets elektriske anlegg. Underretning skal skje så tidlig at nødvendige tiltak kan iverksettes. Dersom tiltakene medfører urimelige merkostnader for Nettselskapet kan Nettselskapet kreve disse dekket av den som forestår arbeidet.

3-9 Skade på Nettselskapets eiendom

Nettselskapet kan innenfor gjeldende erstatningsrettslige prinsipper kreve erstatning for skade en installasjonseier forårsaker på Nettselskapets eiendom. Unnlatt varsling til Nettselskapet i tilfeller som nevnt i pkt. 3-7 og pkt. 3-8, eller varsling så sent at nettselskapet ikke kan overholde rettledningsplikten, vil normalt betraktes som uaktsomhet.

3-10 Flytting eller fjerning av ledninger/nett

Hvis det som følge av offentlige påbud, eller etter grunneiers behov er nødvendig, kan det kreves flytting, forandring eller fjerning av stikkledning eller lavspenningsnett. Tilsvarende kan bare unntaksvis kreves for høyspennings fordelingsnett. Nettselskapet utfører arbeidet med flytting, forandring eller fjerning av stikkledning eller overføringsnett for rekvisitens regning forutsatt at arbeidet skyldes grunneiers behov.

Nettselskapet kan fjerne stikkledningen og den del av overføringsnettet som tjener til forsyning av en installasjon/anlegg som er uten Kunde. Før slik fjerning finner sted, skal Nettselskapet

skriftlig varsle installasjonseier. Hvis Nettselskapet ikke mottar bekreftelse på opprettholdelse av tilknytningen, innen en måned etter at varselet er sendt fra Nettselskapet, kan de aktuelle nettdeler fjernes. Ved eventuell ny tilknytning på et senere tidspunkt skal det betales anleggsbidrag innenfor de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.

4 TILKNYTNING

4-1 Tilknytningspunktet

Tilknytningspunktet markerer overgangen mellom Nettselskapets overføringsnett og den elektriske installasjonen og angir eiergrensesnittet mellom Nettselskapet og installasjonseier, samt ansvaret for drift og vedlikehold, jf. forskrift om elektriske lavspenningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060).

Tilknytningspunktet kan være definert som:

- det punkt i overføringsnettet hvor stikkledning er tilknyttet, eller
- tilkoblingsklemme på husvegg eller grunnmur for kabel eller luftnett i henhold til NEK 399 "Tilknytningspunkt for elanlegg og ekomnett"

I det siste tilfelle er stikkledningen en del av Nettselskapets overføringsnett. Tilknytningen utføres i henhold til nettselskapets standard rutiner og retningslinjer. Installasjonen tilknyttes overføringsnettet på avtalt spenningsnivå. Tilknytningspunktet angis på skjema "Melding om installasjonsarbeid" eller på annet vis.

Dersom stikkledningen er en del av Nettselskapets overføringsnett, avgjør nettselskapet hvordan stikkledningen fremføres, plasseres og hvilken art og dimensjon den skal ha. Det kan ikke kreves erstatning for ulemper som stikkledning senere kan medføre, med mindre det foreligger uaktsomhet fra nettselskapets side.

4-2 Fysisk tilknytning

Tilknytningen skal gjennomføres så snart som praktisk mulig etter at installasjonen er meldt ferdig, eller etter nærmere avtale. Ingen andre enn Nettselskapet, eller dennes representant, har adgang til å knytte en installasjon til overføringsnettet. Urettmessig tilknytning av en installasjon kan medføre erstatnings- og straffeansvar.

4-3 Annen utførelse

Dersom installasjonseier ønsker tilknytningen utført på annen måte enn Nettselskapets standard rutiner og retningslinjer, skal dette avtales skriftlig med Nettselskapet, som evt. kan utføre arbeidet etter bestilling og kreve eventuelle merkostnader dekket av installasjonseier. Etter avtale mellom installasjonseier og Nettselskapet kan arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredjepart som godkjennes av Nettselskapet.

4-4 Midlertidig tilknytning

Midlertidig tilknytning av en installasjon til Nettselskapets overføringsnett utføres etter installasjonseiers bestilling. Bestilling skjer på samme måte som for permanent tilknytning. Fremføring, montering, demontering og eventuelt vedlikehold av midlertidige lav/høyspennings overføringsnett betales av bestiller som anleggsbidrag før arbeidet igangsettes. Ved midlertidig tilknytning kan Nettselskapet og installasjonseier inngå avtale om at arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredjepart som godkjennes av Nettselskapet. Før spenningssetting skal Nettselskapet besiktige og godkjenne utførelsen.

4-5 Endret systemspenning

Nettselskapet har rett til å endre systemspenning. I så fall skal Nettselskapet bekoste nødvendig omlegging av berørte installasjoner. Eventuell ytterligere oppgradering av installasjoner bekostes av installasjonseier.

4-6 Plusskunder

En plusskunde er en sluttbruker med både forbruk og kraftproduksjon på sluttbruker sin side av tilknytningspunktet. En plusskunde kan ikke ha anlegg som er konsesjonspliktig bak eget tilknytningspunkt eller omsetning bak tilknytningspunktet som krever omsetningskonsesjon, jf. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302).

Tilknytning skjer i henhold til de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter, retningslinjer og normer, og plusskunden plikter å drifte og vedlikeholde produksjonsutstyret og overholde alle krav til spenningskvalitet og effektflyt i samsvar med de til enhver tid gjeldende krav fra myndighetene og Nettselskapets eventuelle særvilkår for tilknytning av produksjonsenheter til nettet. Eventuelle særvilkår tas inn i eget vedlegg eller reguleres på annet vis. Eventuelle skader som påføres nettet eller andre Kunder som følge av feil i plusskundens produksjonsutstyr, skal dekkes av plusskunden uten hensyn til skyld. For øvrig vises det til vilkårene både i tilknytningsvilkårene og nettleievilkårene samt eventuelle vedlegg og særvilkår.

5 ANLEGGSDRAG

Nettselskapet har innenfor rammene av energiloven § 3-3 tilknytnings- og leveringsplikt til nettkunder som tar ut elektrisk kraft innenfor nettselskapets konsesjonsområde. Nettselskapet har plikt til å innkreve anleggsbidrag for dekning av kostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende nettilknytninger i samsvar med de til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav, herunder kapittel 16 i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302). Nettselskapet plikter også å kreve eventuelle andre kostnader dekket etter kapittel 17 i samme forskrift.

Anleggsbidraget kan kreves innbetalt før arbeidet påbegynnes.

Permanent nett/stikkledning som er bygget eller forsterket frem til installasjonens tilknytningspunkt, er normalt Nettselskapets eiendom, og Nettselskapet har drifts- og vedlikeholdsplikt. Dette gjelder også dersom nett/stikkledning er helt eller delvis finansiert ved anleggsbidrag.

Mislighold av plikten til å betale anleggsbidrag gir Nettselskapet rett til å nekte tilkobling eller frakoble et tilknyttet anlegg for uttak av elektrisk kraft inntil betaling har funnet sted.

6 MÅLEPUNKT

Plassering av målepunkt avtales i forbindelse med bestilling av tilknytning. Normalt skal en installasjon ha ett (1) målepunkt som plasseres så nært tilknytningspunktet som mulig. Målepunktets plassering skal være godkjent av Nettselskapet, og Nettselskapet kan kreve at måleutstyret plasseres på yttervegg i låst skap og/eller være avlesbart utenfra. For å oppnå automatisk avlesning kan Nettselskapet kreve kommunikasjonsutstyr (antenne) utenfor målerfeltet. Nettselskapet skal ha uhindret adgang til måle- og kommunikasjonsutstyret.

Ved tilknytning monterer vanligvis installasjonseier sin el-installatør Nettselskapet sitt måleutstyr for avregning av nettleie og kraftleveranse. Nettselskapet fastsetter størrelse og type måleutstyr og eventuelle kontrollapparater, eier disse og foretar nødvendig vedlikehold.

Installasjonseier kan ikke ta i bruk en installasjon før måleutstyret er montert, eller det er gjort annen avtale med Nettselskapet. Dersom det er utført arbeid i målepunktet av installasjonseiers representant og arbeidet ikke er i samsvar med nettselskapets krav kan tilknytning utsettes til forholdet er ordnet.

7 FRAKOBLING OG TILKOBLING AV INSTALLASJONEN

7-1 Frakobling og tilkobling

Frakobling og tilkobling av installasjonen kan bare utføres av Nettselskapet eller dennes representant. Nettselskapet er ikke ansvarlig for skade eller tap ved til- eller frakoblinger som er hjemlet i pkt.7.

Dersom Nettselskapet har frakoblet en installasjon, kan ingen andre enn Nettselskapet eller dennes representant tilkoble installasjonen igjen, jfr. også pkt. 7-3.

7-2 Frakobling uten nærmere varsel

Nettselskapet eller det lokale eltilsyn (DLE) kan etter forskrift om elektriske lavspenningsanlegg eller forskrift om elektriske forsyningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060/FOR-2005-12-20-1626), koble fra et forskriftsstridig anlegg dersom pålegg om utbedring av mangler ved installasjonen ikke er etterkommet til avtalt tid, eller dersom det ikke brukes godkjente apparater. Frakobling kan skje uten nærmere varsel dersom:

- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr for øvrig eller andre installasjoner medfører fare
- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr for øvrig eller andre installasjoner har behov for øyeblikkelig frakobling/utbedring
- Bruk kan medføre ikke ubetydelig skade eller ulempe for Kunden, Nettselskapet eller andre.
- Behov for seksjonering grunnet feilsøking i overføringsnettet eller Kundens nett.

Selv om Nettselskapet i henhold til ovennevnte har adgang til å foreta frakobling uten varsel, skal Nettselskapet likevel etterstrebe varsling der dette er praktisk mulig. Videre skal Nettselskapet ikke opprettholde frakobling lengre enn det som er nødvendig av hensyn til formålet med hver enkelt frakobling slik beskrevet ovenfor. Nettselskapet skal også i tilfelle av frakobling i rimelig utstrekning holde Kunden løpende oppdatert inntil tilkobling igjen kan finne sted.

7-3 Utkobling etter nærmere varsel

Nettselskapet kan koble ut Kundens anlegg ved behov, f.eks. for å gjennomføre vedlikehold, fornyelse, ombygging, feilsøking, feilretting eller utvidelse av Nettselskapets eller andre nettkunders installasjoner.

Nettselskap skal ved planlagte arbeider som medfører avbrudd eller redusert leveringskapasitet til sluttbrukere, som hovedregel varsle de berørte Kundene om tidspunkt og varighet i rimelig tid før arbeidene igangsettes. Varsling skal skje på en hensiktsmessig måte.

Nettselskap skal under driftsforstyrrelser, så langt som mulig og på en hensiktsmessig måte, ha tilgjengelig informasjon for berørte Kunder om årsak til driftsforstyrrelsen og forventet tidspunkt for gjenopprettet forsyning.

I den utstrekning det er hensiktsmessig, skal utkoblingen legges til tider som er til minst ulempe for Kunden. Varsel om utkobling medfører ingen plikt for Nettselskapet til å koble ut anlegget i hele eller deler av det varslede tidsrom.

8 ANSVARSFORHOLD

8-1 Kundens krav ved mangel

Dersom det foreligger en mangel og dette ikke skyldes Installasjonseier eller forhold på Installasjonseiers side, kan Installasjonseier:

- holde tilbake betalingen for å dekke krav som følge av mangelen, men ikke åpenbart mer enn det som vil gi betryggende sikkerhet for kravet.
- kreve erstatning for tap som følge av mangelen.
- kreve prisavslag

For øvrig vises det til bestemmelsene i nettleievilkårenes pkt. 14, jf. også forbrukerkjøpsloven (LOV-2002-06-21-34).

8-2 Nettselskapets erstatningsansvar

Nettselskapet er ansvarlig for tap Installasjonseier lider som følge av mangler ved ytelsen. Dette gjelder likevel ikke så langt nettselskapet godtgjør at mangelen skyldes årsaker utenfor selskapets kontroll, som Nettselskapet ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på avtaletidspunktet eller kunne unngå eller overvinne følgene av.

Beror mangelen på en tredjeperson som Nettselskapet har gitt i oppdrag helt eller delvis å oppfylle tilknytningsvilkårene, er Nettselskapet fri for ansvar bare dersom også tredjepersonen ville vært fritatt etter regelen i første ledd. Det samme gjelder om mangelen beror på en leverandør som Nettselskapet har brukt, eller noen andre i tidligere salgsledd/overordnet nett.

Ansvarsfriheten gjelder så lenge hindringen er til stede. Faller hindringen bort, kan ansvar gjøres gjeldende dersom nettselskapet da plikter å oppfylle, men ikke gjør dette. For øvrig vises det til bestemmelsene i nettleievilkårenes pkt. 14.

8-3 Installasjonseiers medvirkning

Dersom installasjonseier eller dennes representant har medvirket til skaden eller tapet ved egen skyld, kan Nettselskapets ansvar settes ned eller falle bort, jfr. skadeserstatningsloven § 5-1.

8-4 Personskade

Ansvar for personskade reguleres ikke av tilknytningsvilkårene. Det vises til de alminnelige erstatningsrettslige regler.

9 ENDRING AV TILKNYTNINGSVILKÅR

9-1 Endring av standard tilknytningsvilkår

Endringer av innholdet i standard tilknytningsvilkår trer i kraft med 30 dagers varsel som direkte melding til Kunden eller på annen egnet måte, eksempelvis gjennom Nettselskapets hjemmeside på internett.

9-2 Endring av særskilt avtalte tilknytningsvilkår

Særskilt avtalte tilknytningsvilkår står partene fritt til å endre etter avtale.

10 TVISTER

Uenighet om vilkår for tilknytning og bruk av nettet kan bringes inn til Reguleringsmyndigheten for energi (RME), som da vil fatte vedtak i saken.

Twister i anledning standard tilknytningsvilkår kan for øvrig forelegges Elklagenemnda, eller bringes inn for domstolene. Så lenge en tvist er til behandling i nemnda, kan ikke en part bringe den inn for de alminnelige domstolene. En tvist anses for å være til behandling fra det tidspunktet begjæringen om klagebehandling er kommet inn for nemnda. En sak som nemnda har realitetsbehandlet, kan bringes direkte inn for tingretten.

DEFINISJONER

Begrepene nedenfor er benytte i standardvilkår for tilknytning og/eller i standardavtalene for nettleie.

Anleggsadresse

Adressen til stedet der anlegg med målepunkt befinner seg.

Anleggsbidrag

Beregnet investeringstilskudd ved tilknytning av en ny nettkunde eller ved forsterkning av nettet til en eksisterende nettkunde.

Anleggseier/installasjonseier/bruker

Den juridiske enhet (selskap eller fysisk person) som eier eller bruker en eiendom med elektriske installasjoner som er tilknyttet nettselskapet sitt.

Overføringsnett

Overføringsnett med nominell spenning opp til og med 22kV, med mindre annet er bestemt, etableres med grunnlag i henhold til nettselskapets områdekonsesjon.

Eiendom

Enhver eiendom med elektriske installasjoner som er tilknyttet eller skal tilknyttes nettselskapets nett. Som eiendom regnes også eksempelvis en boligblokk eller et rekkehus. Den juridiske organiseringen av eiendommen er uten betydning og en boligblokk kan eksempelvis betraktes som en eiendom uavhengig av antall leiligheter i denne sammenheng.

Frakobling

Frakobling omfatter frakobling av installasjon ved hjelp av fysisk inngrep, bruk av verktøy og lignende og/eller utkobling av en installasjon ved hjelp av bryter, sikring eller annet betjeningsorgan.

Installasjonseier/bruker

Se Anleggseier/bruker.

Kraftleverandør

Virksomhet som selger elektrisk energi til sluttbruker og som har omsetningskonsesjon. Som sluttbruker regnes kjøper av elektrisk energi som ikke selger denne videre.

Nettleie

Alle priser og annen økonomisk godtgjørelse (tariffer) som nettselskapet fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg.

Nettselskap

Selskap som eier overføringsnett og som har område- og/eller anleggskonsesjon etter energiloven.

Stenging

Et fysisk tiltak som foretas av nettselskapet, og som tar sikte på å hindre uttak av elektrisk energi før stengegrunnen er fjernet.

Stikkledning

En ledning, luftledning eller kabel, fra netteiers fordelingsanlegg til anleggseier/brukers anlegg. Stikkledninger er en del av distribusjons-nettet.

Tariffer

Se Nettleie

Tilkobling

Tilkobling av en installasjon representerer motstykke til frakobling og omfatter også innkobling som motstykke til utkobling – se Frakobling.

